

เทศน์อบรมชาวราส ๓ ส่วนแสงธรรม กทม.

เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ (เช้า)

ตำหนิเพื่อให้รู้สึกตัว

เพราะ ๑) เรากำลังติดหนี้เขา ๒) เพื่อสร้างรากฐานเมืองไทยของเราให้มั่นคง ด้วยทองคำมีในท้องพระคลังหลวงของเรา และดอลลาร์ก็เป็นทุนสำรอง เพราะเรากู้ยืมเงินเขามา อันนี้เป็นหลักประกันชาติไทยของเรา ให้พี่น้องทั้งหลายทราบไว้ หลวงตานี้ ไม่ได้เรียนดอกเตอร์ดอกแต่อะไร เรียนแต่ธรรมอย่างเดียว แต่ธรรมของพระพุทธเจ้านี้ ครอบโลกธาตุ ความรู้ที่เราเรียนมามากน้อยนี้เป็นความรู้วิชาของวิภูจักร ความรู้ของสัตว์โลกที่อยู่ในเรือนจำแห่งวิภูจักร ไม่ใช่ความรู้ของวิภูจักรดังความรู้ของพระพุทธเจ้า ต่างกันตรงนี้นะ ท่านจึงไม่จำเป็นต้องเรียนดอกเตอร์ดอกแต่มาอวดกัน

ไปเรียนดอกเตอร์มา มาก ๆ แล้วแบ่ง อู๊ย พวกบ้าแบ่ง ได้เพียงวิชาความรู้เอา ความจำมาเท่านั้นแล้วมาแบ่ง สร้างความชั่วช้าลามกใส่บ้านใส่เมือง สกปรกมากเพราะพวกที่เรียนมาก ๆ จิตใจสกปรกนั่นเอง ถ้าเรียนมาตามหลักวิชาจริง ๆ แล้วจะเป็นประโยชน์แก่บ้านแก่เมืองมาก ไม่มีใครเกินวิชาของดอกเตอร์นะ แต่นี่มันเอาดอกเตอร์มาเป็นดอกแต่ไปหมด บีบบี้ไฟบ้านเมือง เป็นอย่างนั้นนะเวลานี้ ชาติไทยของเราจะจมเพราะวิชาสกปรกเหล่านี้แหละมาทำลาย ให้พากันจำเอานะ

ชาติไทยของเราเป็นชาติชาวพุทธ อย่าลืมนื้อลืมตัวลืมธรรมไม่ได้นะ ธรรมเป็นวิชาที่สะอาดมากสุดยอดไม่มีอะไรเสมอเหมือน กิเลสนี้เป็นวิชาที่สกปรกมากไม่มีอะไรเสมอเหมือน จึงเป็นข้าศึกกับธรรมเสมอมา เราเรียนวิชาทางโลกมามากน้อยเพียงไร ถ้าไม่มีธรรมเข้าแทรกแล้ว เป็นตัวสกปรกใหญ่สุดยอดเลย ถ้ามีวิชาธรรมเข้าแทรกเป็นเครื่องประกันต้านทานกันไว้เสมอ และมีวิชาธรรมมากเท่าไรแทรกในวิชาของวิภูจักรนั้น จะได้นำวิชาของวิภูจักรมาเป็นประโยชน์แก่โลกได้ พากันจำ

วิชาของพระพุทธเจ้าเป็นวิชาของผู้สิ้นกิเลส วิชาของเราที่เรียนมาเท่าไรยิ่งเพิ่มกิเลสมากขึ้น แม้ที่สุดวิชาของธรรมะก็เหมือนกัน เรียนมาแล้วกิเลสเอามาเป็นเครื่องมือถลุงบ้านเมืองได้ ถลุงตัวเองได้ เราอย่าเข้าใจว่าผู้เรียนธรรมมาก ๆ นั้นจะทำประโยชน์ให้ตัวเองและโลกเสมอไป ถาลงกิเลสได้เข้าตรงไหน นั่นละคือไฟเผาธรรมในที่นั้น นี่สำคัญมากนะ อย่างที่เคยพูดนี้แหละ ไม่มีใครพูดแต่ความจริงมีอย่างนี้ ธรรมต้องพูดตามความจริง อย่างที่พูดที่ว่า พวกเรานี้มันเป็นหนอนแทะกระดาษ เรียนวิชาธรรมนั้นแหละมันเป็นหนอนแทะกระดาษในธรรมของพระพุทธเจ้า

มันแทะกระดาษยังไง เรียนมาแล้วมันเอาวิชาความรู้มันมาเป็นเครื่องมือของกิเลส แล้วแทะตัวเองกัดตัวเองเข้าไป นอกจากไปกัดกระดาษคือพระไตรปิฎกแล้วให้

เสียหายไปด้วย ด้วยการลบล้างจากความรู้ของวิชากิเลสที่จำมาจากธรรมนั้นแหละ ไปทำลายธรรม เย่อหยิ่งจองหองชิ เรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้ เอาวิชามาเป็นความดี ไม่ได้ปฏิบัติตัวเองเพื่อเป็นความดีตามหลักวิชาเลย ไม่มีความหมาย

พระไตรปิฎกท่านถูกต้องทุกอย่างไม่มีที่ต้อติ แต่ผู้ไปเรียนวิชาพระไตรปิฎกมานั้นมันไม่ปฏิบัติตาม นอกจากนั้นยังทำลายพระไตรปิฎกด้วยการฝ่าฝืนธรรมวินัย เช่น วินัยอันนี้เรียกว่า พระวินัยปิฎก ถูกต้องทุกอย่างแล้ว ผู้ฝ่าฝืนพระไตรปิฎกนั้นคือผู้ผิดสุดยอดตามโทษที่ทำ ฝ่าฝืนพระไตรปิฎก เรากล่าวนี้เราไม่ได้กล่าวติเตียนพระไตรปิฎก เรากล่าวติเตียนชาวพุทธเราที่เรียนมาแล้วเป็นหนอนแทะกระดาษ ไม่นำมาเป็นประโยชน์ นอกจากมาเป็นเครื่องมือและทำลายตัวเองและสังคมทั่ว ๆ ไปเท่านั้น นี้เรียกว่าหนอนแทะกระดาษในหลักวิชาธรรม

หนอนแทะกระดาษในวิชาโลกก็เหมือนกัน เรียนมาแล้วได้ชั้นนั้นชั้นนี้ เอามาอ้ออวดโอ้อ่า มาอวดโลกอวดสงสาร มาประดับร้านว่าตัวนี้รู้หลักนักปราชญ์ฉลาดแหลมคม แต่ความสกปรกอยู่ในนั้นทำลายชาติได้ขนาดไหน ไม่เอามาแจงกันบ้าง ความจริงเป็นอย่างนี้จะให้พูดว่ายังไง ธรรมท่านเป็นอย่างนั้นต้องพูดอย่างนั้นซิ ไม่อย่างนั้นไม่เรียกว่าธรรม ถ้าไปหมอบคลานกราบไหว้ความสกปรกอยู่ไม่เรียกว่าธรรม ธรรมเป็นธรรมสุดยอด เป็นคติตัวอย่าง เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นที่ตายใจได้ จึงเรียกว่าธรรม โลกจึงกราบธรรม เพราะโลกเป็นแบบกิเลส สกปรกมอมแมมประดับร้านเฉย ๆ ไม่เรียกว่าธรรม

ธรรมต้องเป็นธรรม พูดอย่างตรงไปตรงมา สอนอย่างตรงไปตรงมา พระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้นนะสอนโลก ท่านไม่ได้สอนแบบหมอบกราบกิเลสนะ ไปที่ไหนเจริญพร ๆ ได้เรื่องอะไร เกิดประโยชน์อะไร ประจบประแจงกันเฉย ๆ เอาความจริงออกมาแจงกันซิ เอาความจริงมาแจงให้ชาติบ้านเมืองของเราทราบ จะสงบรมเย็นไปตั้งแต่รากฐานคือผู้เรียนมาปฏิบัติตัวเอง แล้วเป็นคติตัวอย่างแก่โลกทั่ว ๆ ไป นั่นเรียกว่าเรียนเพื่อปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งทางด้านโลกและด้านธรรม เป็นประโยชน์ด้วยกัน ถ้าเรียนมาแบบที่ว่า เอาวิชาความรู้มาเป็นเครื่องมือของกิเลสถลุงตัวเองและชาติบ้านเมืองไม่ว่าวิชาทางโลกวิชาธรรมเป็นข้าศึกได้ด้วยกันทั้งนั้น ให้พากันจำเอานะ

เดี๋ยวนี้มันมีแต่วิชาประดับร้าน ไม่ว่าวิชาทางโลกทางธรรม เป็นวิชาประดับร้านสวยงามทุกสิ่งทุกอย่างของกิเลสเอามาหลอกโลก มาประดับร้านอันเป็นเรื่องของกิเลสภายในร้านมีแต่ความสกปรกเต็มหัวใจใช้ไม่ได้เลย เวลานี้ศาสนาจะกลายเป็นกระดาษเศษไปหมดแล้ว หนังสือในตู้ในหีบในคัมภีร์ไบเบิลพระไตรปิฎกก็คัมภีร์ จับยึดเข้าในตู้ในหีบล็อกกุญแจเอาไว้หมด ไปดูซิที่ไหนไม่ว่าเพียงวัดวาละนะ ในบ้านก็ยังมีพระไตร

ปิฎก แต่ความสกปรกมันมีเต็มวัดเต็มวาเต็มบ้านเต็มเมือง เพราะไม่สนใจปฏิบัติตามพระไตรปิฎกนั่นเอง จึงเรียกว่าหนอนแทะกระดาศ

อ้าว ผิดไปไหนเอามาแย้งกัน ถ้าหลงตานี้ได้พูดผิดจากหลักธรรมไปแล้วเอามาแย้งกันตรงนี้ อย่ามาคัดค้านต้านทานธรรมของพระพุทธเจ้าถ้าไม่อยากเป็นอันตรายแก่ตัวเองและส่วนรวม อย่าเอามาค้าน ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นสวากขาตธรรมตรัสมาชอบตั้งแต่ไหนแต่ไรมาแล้ว มันไม่ชอบเฉพาะแต่ผู้ที่ไม่ชอบเป็นหนอนแทะกระดาศ แล้วมาทำลายโลกด้วยวิชานี้แทนนั่นเอง มันเสียตรงนี้นะ พระไตรปิฎกไม่ได้เสีย พวกเรานี้แหละ ถ้าผู้ปฏิบัติดีก็เป็นเครื่องเชิดชูพระไตรปิฎก และเชิดชูตัวเองเชิดชูส่วนรวมไปเป็นจำนวนมาก

มันผิดอยู่ที่พวกเรานี้ละ เฉพาะอย่างยิ่งพวกเราชาวพุทธ พวกชาวผีของพุทธนะรู้ไหม มันไม่ได้สนใจปฏิบัติตามที่เรียนมานะ ให้กิเลสลากจูงกันไปหมด ดูซิพวกเราชาวพุทธมีจุกติดหน้าไหม ไม่ใช่กิเลสจูงจุกขาดไปหมดแล้วหรือ ยังมากุมิใจอยู่เหรว่าเราเป็นชาวพุทธ ๆ เรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้เอามาอวดกัน อวดลม ๆ แล้ง ๆ ความดีเอาไว้กับกระดาศกับชั้นนั้นภูมินี้ทั้งหมด ความสกปรกของเจ้าของไม่ดูบ้างเลย มันอยู่ตรงหัวใจนี่นะ อันนั้นเป็นเครื่องประดับโลกต่างหาก เป็นกลอุบายของกิเลส

เวลานี้ไม่ว่าพระว่าเณรไม่ว่าประชาชนชาวพุทธเรานี้ เอาความดีไปไว้กับกระดาศดินสอหมด เอาไว้กับชื่อกับนาม ชื่อนั้นยศศัณษี คนนั้นดีแบบนี้แบบนี้ พอตั้งชื่อมานี้ โห จรวดดาวเทียมนู่นชื่อ คนจมอยู่ในนรกก็ไม่สนใจ มันจะเอาชื่อเป็นความดีแทนตัวเอง ตัวเองสกปรกขนาดไหนไม่สนใจ นี่ละมันเสียอย่างนี้ชาวพุทธเรา ไม่ได้ตรงต่อความมุ่งหมายของพระพุทธเจ้าที่สอนธรรม เพื่อความสงบร่มเย็นสะอาดสะอาดในจิตใจของชาวพุทธเรา มันผิดตรงนี้นะ

ให้พากันไปปฏิบัติบ้างซิ ไม่ได้หน้าได้หลัง ดีไม่ดีให้กิเลสนั้นมาโจมตีธรรมศาสนาเป็นขี้หมูราขี้หมาแห้งไปหมดแล้วเวลานี้ เป็นตุ๊กตา ไม่มีความหมายนะ ที่มีความหมายมาก ๆ เวลานี้กำลังเต็มบ้านเต็มเมือง สร้างพินสร้างไฟเผาโลกทั่วโลกดินแดนอยู่เวลานี้คือกิเลส นี่ตัวสกปรก มันกำลังตีตลาด ธรรมนี้ต้องหมอบต้องคลานเข้าไปอยู่ในตู้ในหีบ ล็อกกุญแจเอาไว้ไม่ให้ออกมาเพ่นพ่านได้ มีแต่กิเลสออกเพ่นพ่านตีตลาดลาดเล เป็นพินเป็นไฟเผาบ้านเผาเมืองเต็มไปหมด แล้วยกยอมันอีกด้วยนะ เรียกว่าเสริมเชื้อไฟ ยิ่งลุกลามไปใหญ่ ไม่มีใครรู้เนื้อรู้ตัวเลย ทั้ง ๆ ที่ต่างคนต่างอวดตัวว่าเรียนมามาก ๆ รู้มาก ๆ นั้นแหละ นี่ละตัวสกปรกมาก ๆ ตัวสำคัญตัวนี้ละพากันจำเอาไว้ ธรรมพระพุทธเจ้าไม่ได้สำคัญนะ สู้กิเลสตัวสกปรกนี้ไม่ได้

ดูตามความจริง รู้ตามความจริง เห็นตามความจริง ปล่อยาวไว้ตามความจริง ไม่ยึดไม่ถือให้หนักให้หนักทั้งตนเองและผู้อื่น นี่เรียกว่าธรรม คิดไปในแง่ไหนมุมใดนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนและส่วนรวมไป นี่เรียกว่าธรรม คิดไปในแง่ไหนมีแต่ความอิจฉา พยาบาทอาฆาตจองเวร คิดไปในแง่ไหนมีแต่ช่องแต่ทางที่จะกอบจะโกยจะกลืน นี่คือ เรื่องของกิเลสไม่มีเมืองพอ ไปที่ไหนแทรก ๆ

เวลานี้ความดีไม่ได้ติดตัวชาวพุทธธนะ มันไปอยู่กับชื่อกับนามประดับตาม หน้าร้านไปหมดเวลานี้ ได้ชื่อนามมาสูงขนาดไหน โอ้ย โอ้อ่าเป็นบ้าไปเลย เจ้าของ สกปรกยิ่งกว่าแดนนรกมันก็ยังไม่ดู พระพุทธเจ้าสอนให้ดูตรงพื้นไฟนี้ ความโลภมันอยู่ที่ไหนมันสร้างไฟให้คน ความโกรธอยู่ที่ไหน ราคะตัณหาอยู่ที่ไหน มันสร้างไฟไฟเผา ไหม้คน เผาไหม้ที่ไหน เผาไหม้ที่หัวใจ มันไม่ได้ไปอยู่ที่ชื่อเสียงเรื่องนามเงินทองข้าว ของสมบัตินะ มันอยู่ที่หัวใจคน ธรรมท่านสอนตรงนี้ ให้ปรับตรงนี้ให้ดี สิ่งเหล่านั้นมี มากมีน้อยเป็นเครื่องเสริมให้ดีขึ้น ถ้าตัวนี้ดี ถ้าตัวนี้ไม่ดี สิ่งเหล่านั้นเป็นเครื่องเสริม ไฟได้ทั้งหมด จำเอานะ

เทศน์เพียงย่อ ๆ ก่อนจวนบิณฑบาตแล้ว พระก็หิวข้าวเป็นเหมือนกันกับโยม เวลานี้กำลังหิวข้าวใครมายุงไม่ได้นะ นี่มาอะไรนี้กำลังหิวข้าวนะ ถ้าเอาเงินมา เอามา หิวข้าวก็ลดได้

ให้พี่น้องทั้งหลายทราบ เวลานี้ศาสนากำลังออกสนามนะ ให้ฟังเอา ฟังเสียง ธรรมพระพุทธเจ้ากำลังออกสนามเวลานี้ ตีกลีเสศความสกปรกมอมแมมที่จะทำชาติให้ ล่มจมนี่แล คือกองภัยของชาติไทยเรา เราเอาธรรมออกกระจายตีตลาดออกสนามฟาด หัวกิเลสให้แหลกไปเลย บ้านเมืองเราจะล่มจม ถ้าปฏิบัติตามธรรมจะเจริญรุ่งเรืองสงบ ร่มเย็น ตั้งแต่ตัวเอง ครอบครัวเหี้ยมเรื้อนถึงส่วนรวม สงบร่มเย็นไปตาม ๆ กันเท่านั้น ถ้าปฏิบัติตามธรรมพระพุทธเจ้า ที่ท่านนำออกสนามมาได้ ๒,๕๐๐ กว่าปีแล้ว

ระยะนี้หลวงตากำลังนำธรรมออกสนาม เฉพาะชาวพุทธของเราในชาติไทยของ เรานี้ พี่น้องทั้งหลายฟังนะ ไม่ได้นำธรรมโกหกมาสอน ธรรมพระพุทธเจ้าไม่มีธรรม โกหก มีแต่ธรรมความจริงล้วน ๆ ให้ฟังความจริงถ้าเราต้องการของจริง ถ้าฟังแบบ ปลอม ๆ หาแบบปลอม ๆ ก็ได้แต่ของปลอม ๆ มา มาหลอกตัวเอง ก่อพินก่อไฟเผา ตัวเองทั้งวันไม่มีวันเซ็ดหลาบ นี่คือกิเลสตัวจอมปลอม คาถามันแหลมคมมากนะกิเลส

นี่ลูกใช้ไหมนี้ มันจำไม่ค่อยได้ มันโตขึ้นทุกวันจะจำได้ยังไง ต่อจากโตแล้วมันก็ แก่ลงไปอีก มันก็จำไม่ได้อีก แต่ก่อนเป็นเด็กแบบเบา ๆ ต่อไปมันก็ค่อยเปลี่ยนแปลงขึ้น มา เจริญเติบโตขึ้นมาก็จำไม่ได้ ต่อไปก็เป็นหนุ่มเป็นสาวเป็นบ้าอีกแบบหนึ่ง บ้าแบบนี้ ก็จำไม่ได้อีกเหมือนกัน ต่อจากนั้นเข้าไปเป็นคนเฒ่าคนแก่ลืมนี่ลืมนั้นตัวจนกระทั่งวัน

ตายเข้าโลงผี มันก็ไม่ระลึกถึงบาปถึงบุญ อันนี้ก็จำไม่ได้อีกเหมือนกันนะ มันเปลี่ยนของมันเรื่อย ๆ อย่างนี้ ผู้ที่คอยสังเกตคอยจำจำไม่ได้นะ มันเปลี่ยนตลอดเวลา

ทุกคนดูเอานะ มันเปลี่ยนยังไงบ้างเจ้าของ เฉพาะอย่างยิ่งมันเปลี่ยนยังไงบ้างใจนะ ดูใจมันเปลี่ยนไปทางไหน มันเปลี่ยนลงนรกหรือมันเปลี่ยนขึ้นสวรรค์ พรหมโลกให้ดู ถ้าวันไหนมันชี้เกี้ยวชี้คร้านมาก ๆ สร้างความชั่วช้าลามกมาก ๆ วันนั้นมันสร้างวิมานมหันตทุกขีนนรก จำเอา ที่นี้จะให้พร ได้เวลาบิณฑบาตแล้ว

ให้มีธรรมเป็นที่อาศัยทั่วหน้ากันก็จะได้มีความเจริญรุ่งเรืองขึ้น เจ้ากิเลสตัณหา นี่มันจะเอาไปเผาไฟเสียทั้งหมดนะ ความโลภนี่มันเผาคนนะ คนนั้นหวังจะเอาสิ่งนั้นหวังจะเอาสิ่งนี้ โลกอยากได้สิ่งนั้น โลกอยากได้สิ่งนี้ นี่เป็นความตะเกียกตะกายของคน แต่กิเลสมันก็เผาคน ๆ ไปในขณะที่โลภมาก ๆ นั่น ความโลภจึงพาคนให้ล่มจมได้มากที่สุด คือได้ไม่พอ แล้วเวลาโลกไปแล้วแทนที่จะได้ตามความมุ่งหมายก็ไม่ได้เสีย เมื่อไม่ได้ก็เรียกว่าผิดหวัง คนผิดหวังเป็นคนมีความสุขที่ไหน ก็มีแต่ความทุกข์ เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้รู้จักประมาณ ความรู้จักประมาณคือความพอเหมาะพอดี ความเลยจากความรู้จักประมาณนี้เรียกว่าความเลยเถิด ไม่ดีเลย

คนไม่ตายย่อมมีความอยากได้เป็นธรรมดา พระพุทธเจ้าไม่ทรงตำหนิ แต่โลกไม่รู้จักเป็นจักตาย โลกไม่รู้จักบุญจักบาป โลกจนหน้าด้าน อันนี้เรียกว่าเป็นกิเลสอันร้ายแรงที่สังหารผู้โลภมาก ๆ นั่น ให้เป็นความกระทบกระเทือนแก่ผู้อื่นซึ่งไม่โลก ก็พลอยได้รับความทุกข์ไปด้วย คนโลภมากคนนั้นรายนั้น ๆ พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนเสมอ ท่านไม่ได้สอนสัตว์เพื่อให้ล่มจมนะ ท่านสอนสัตว์โลกให้อยู่ทรงตัวได้ เป็นความผาสุก ทั้งภายนอกที่อยู่อาศัยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในคือศีลธรรมเป็นหลักใจ

คนมีหลักธรรมเป็นหลักใจ ภายนอกจะมีบ้างจนบ้าง ย่อมไม่ทำความเดือดร้อนแก่ตนเอง ย่อมรู้สภาพความเป็นจริงทั้งหลาย ว่าโลกนี่คือโลกอนิจจัง มีได้มาเสียไป ได้มาเพื่อความเสียไป มาในฉากเดียวกัน เช่นเดียวกับการเกิดการตาย พอเกิดพบนั่นคือว่าความตายมาพร้อมแล้ว แต่เราไม่มองความตายที่มาพร้อมกับความเกิดนั้น เราจึงไม่อยากจะตาย แต่อยากเกิด อยากเกิดเป็นนั่น อยากเกิดเป็นนี้ ความอยากตายไม่ได้อยากแหละ มันติดกันไปด้วยเรามองไม่เห็นเสีย พระพุทธเจ้าท่านมองเห็น ท่านจึงไม่ให้ตื่นเต้นกับสิ่งใดอย่างง่ายตาย ที่ว่าไม่มีสติสังขลเลย อย่างนี้ใช้ไม่ได้

การได้มาการเสียไป มีมากมีน้อยเป็นโลกอนิจจัง เราชวนขวยแถมกำลังความสามารถแล้ว เมื่อไม่ได้ก็ให้ทราบตามเรื่องความเป็นจริงของมัน เราก็ไม่เดือดร้อนมากนัก ถ้าไม่ได้ก็ยังมีหวังจะให้ได้ ๆ จมลงตมลงโคลนแล้วยังหวัง ๆ อยู่ นี่ละคนทุกข์มาก

ความหวังไม่ลดละ แต่ความจมจมลงไปเรื่อย ๆ เพราะอำนาจแห่งความหลง ความหลง
มันเปิดทางให้สู่ทางลุ่มจม

คนเราไม่ว่าสัตว์ว่าคน ความอยากมีด้วยกันทุกคน พระพุทธเจ้าไม่ทรงตำหนิ
แต่ที่อยากทำลายตัวเองนั้น ท่านตำหนิตรงนั้นต่างหากนะ แต่เราผู้อยากไม่ได้คิดว่าจะ
เป็นการทำลายตนเอง มีแต่จะได้จะร้ายจะรวยจะสวยจะงามเรื่อย ๆ ไป ความหวังอันนี้
เป็นความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ไม่ได้คิดอ่าน ที่นี้เมื่อผิดหวังความทุกข์มันก็มาพร้อมกัน
จึงต้องให้ระมัดระวัง

การจับจ่ายใช้สอยก็ได้ประกาศเรื่อยมา ให้มีความประหยัดมัธยัสถ์ อย่าลืมเนื้อ
ลืมตัว นี่คือนักผู้มีธรรมในใจ ย่อมรู้จักความพอดี ถ้าไม่มีเสียอย่างเดียวแล้วมันไม่มีอะไร
พอดีในโลกนี้ เราอย่าเข้าใจว่าฝืนธรรมไปแล้วจะมีความพอดีในโลก ความพอดีมีใน
ธรรมเท่านั้น ไม่เคยมีอยู่กับโลกคือกิเลสนี้เลย กิเลสนี้ไม่มีความพอดี มีแต่เลยเถิด
เตลิดเป็ดเปิงเรื่อยไป ถ้าใครติดดินไปตามมันก็จมไปเลย ๆ นี่คือเรื่องของโลกของ
กิเลส ถ้าเรื่องของธรรมแล้วย่อมมีขอบเขตมีหลักมีเกณฑ์ เช่นอย่างเรารับประทานก็มี
อิม มีแต่รับอย่างเดียวไม่มีอิม คนก็จะหาความสุขมาจากไหน เมื่ออิมแล้วก็มีความสุข
เมื่อความพอไปถึงจุดไหน ความสุขก็ไปถึงจุดนั้นเป็นระยะ ๆ ไป ถ้าความไม่พอเลยนี้
หาความสุขไม่ได้นะ

เพราะฉะนั้นจึงได้สอนเรื่องเรือนใจเป็นสำคัญ เรือนใจเป็นที่อยู่ของธรรม เป็นที่
อยู่แห่งความสุขความสงบเย็นใจ เรือนธรรมเรือนใจ ถ้าไม่มีธรรมเป็นเรือนใจแล้วหาที่
อยู่ที่ปลงวางไม่ได้ เราจะไปปลงวางกับสมบัติเงินทองข้าวของมากน้อยเพื่อเป็นความสุข
อย่าไปปลงลง นั่นคือปล่อยเชื้อไฟเข้าสู่ไฟ มันจะลุกลามขึ้น จะเอาความสุขกับสิ่งนั้นสิ่ง
นี้ โดยไม่คำนึงถึงหลักใหญ่ตัวใหญ่ คือจิตที่มั่นหิวโหยอยู่นี้ มั่นดินอะไรนักหนา ไม่ดูตัว
นี้มันจะพาดินเรื่อย ๆ นะ ต้องดูตัวนี้

ถึงเวลาจะทำความสงบร่มเย็นแก่จิตใจของเรา เพื่อเป็นเรือนใจในเวลานั้น ก็ขอ
ให้พากันทำ นี่ละหลักใหญ่อยู่ตรงที่เรือนใจนะ ไม่ได้อยู่ในเรือนเงินเรือนทองเรือนตึก
รามบ้านช่องโดยถ่ายเดียว เรือนใจจริง ๆ คือธรรมภายในใจ ถึงเวลาพอจะตั้งหน้าตั้ง
ตาทำความสงบแก่ใจนั้นให้พากันทำ เหมือนเราชวนชวายกิจการงานทางโลก ใครก็ถือ
ว่าเป็นความจำเป็นด้วยกัน เพราะฉะนั้นจึงต้องต่างคนต่างติดต่างดิน ชวนชวายหาสิ่งที่
ตนต้องการทำหน้ากัน แต่ทางด้านจิตใจนี้เราก้ให้มีความจำเป็นเช่นเดียวกันกับงานภาย
นอก

ถึงเวลาจำเป็นที่เราจะสั่งสมคุณงามความดี สั่งสมความสงบร่มเย็นเข้าสู่ใจ เราก้
ให้ทำ เช่น ทำความสงบแก่จิตใจด้วยบทภาวนา บทใดก็ได้ คำว่าบทปริกรรมนี้คือ

สมถธรรม แปลว่า ธรรมที่จะทำใจให้สงบ ทำใจให้เย็นให้สบาย ให้ตั้งหน้าตั้งตาทำ
 บริกรรมภาวนา เช่น พุทโธ ๆ ให้สติจดจ่ออยู่กับคำว่าพุทโธที่ติดแนบอยู่กับใจนั้น ไม่
 ต้องสนใจกับงานอื่นงานใด เวลานี้เราสนใจจะสร้างธรรมสมบัติภายในเข้าสู่ใจของเรา
 เราจึงต้องขวนขวายด้วยความตั้งอกตั้งใจ ด้วยความมีสติจดจ่อกับงานของตน เช่นคำ
 บริกรรมเป็นต้น ให้มีสติอยู่ที่ตรงนั้น

อันนี้พูดยากนะ ผลที่จะแสดงขึ้นกับบุคคลผู้บำเพ็ญแต่ละราย ๆ นี้ เป็นสิ่งที่พูด
 ยาก คือว่าพิสดารเกินคาด จิตเมื่อเข้าสู่ความสงบเย็นใจแล้วจะแสดงความแปลก
 ประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาในตัวของเรา ให้มีความตื่นเต้น มีความแปลกประหลาด มี
 ความอัศจรรย์ ในขณะที่เดียวกันก็จะเริ่มเห็นใจเป็นของมีคุณค่า ยิ่งกว่าสิ่งภายนอกทั้ง
 หลายไปเป็นลำดับ นี้จุดใหญ่อยู่ตรงนี้

เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าท่านจึงสอนให้อบรมภาวนา เพราะหลักใหญ่แห่ง
 สมบัติที่พึงใจอยู่ที่ใจนี้ ไม่ได้อยู่สิ่งภายนอกอะไรนักหนา นั้นเพียงเครื่องอาศัย ใคร ๆ
 ก็ทราบกันว่าเครื่องอาศัย อยู่ที่ไหนก็ต้องมีเครื่องอาศัย สัตว์ทั้งหลายเขาก็อาศัย เช่น
 สัตว์น้ำก็อาศัยน้ำ หายอยู่หากินในน้ำ สัตว์บกก็อาศัยบก สัตว์อยู่ในโพรงในต้นไม้ก็อาศัย
 ต้นไม้ สัตว์อยู่ในอากาศเขาก็มีที่อยู่ที่อยู่อาศัยของเขา เราเป็นมนุษย์ก็ต้องมีเหมือนกันกับ
 โลก แต่ให้หาพอประมาณอย่าให้เลยเถิด มันจะสร้างความทุกข์ให้แก่เรา โดยที่เราคิด
 ว่าจะมีความสุขโดยถ่ายเดียวตามความมุ่งหมายอันนั้น มันไม่ได้เป็นอย่างนั้น ให้
 ระมัดระวังด้วยธรรม จึงต้องอาศัยธรรมภายในใจเป็นหลักใหญ่ ที่จะดำเนินในการทำงาน
 ภายนอก ให้ใจเป็นหลักเอาไว้

ใจมีความสงบเย็นเข้ามา ส่วนมากจะค่อยสงบเป็นธรรมดา ค่อยเรียบ ๆ เข้าไป
 เรียบ ๆ เข้าไป ส่วนย่อยนั้นมีแปลกประหลาดพิสดาร เกิดขึ้นในขณะที่จิตสงบ มันจะรู้
 จะเห็นสิ่งแปลก ๆ ต่าง ๆ ซึ่งเราไม่เคยรู้เคยเห็น ที่แรกก็จริงบ้างไม่จริงบ้าง ต่อไปก็
 จริง ต่อไปก็จริงล้วน ๆ เพราะความทดสอบ ผิดก็เป็นครู ถูกก็เป็นครู หลายครั้งหลาย
 หนก็เข้าใจในวิธีปฏิบัติ สิ่งใดปลอมสิ่งใดจริงรู้หมด เช่นเดียวกับพวกธนาคารเขา เจ้า
 หน้าที่นับเงินเขาทราบทันทีเลยว่าธนบัตรใดปลอมธนบัตรใดจริง เงินปลอมเงินจริง
 พวกนี้จะทราบได้อย่างรวดเร็วกว่าคนทั้งหลาย

อันนี้ก็เหมือนกัน เมื่อจิตใจมีความชำนาญต่อการภาวนาของตน ต่อความรู้
 ความเห็นแปลก ๆ ต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อนเกิดขึ้นมาภายในใจ ซึ่งเทียบกันได้กับว่า
 ธนบัตรปลอมธนบัตรจริง ถ้าเรายังไม่เข้าใจมักจะปลอม ความปลอมของสิ่งนั้น ๆ เป็น
 เครื่องสอนเราไปในตัว เราค่อยเข้าใจ ๆ ทีนี้พอผ่านใจพบเข้ามาเท่านั้นจะรู้ทันที

เหมือนกับนักดนตรี เงินปลอมผ่านเข้ามาเท่านั้นเขาจะรู้ทันที ๆ นั่นต่างกันอย่างไร ความชำนาญทางด้านจิตใจ

แล้วสิ่งที่แปลกประหลาดภายในใจ ที่พระพุทธเจ้าประกาศกังวานมานานนั้น คืออำนาจของใจ เมื่อสงบแล้วจะส่งแสงสว่างออกไป ออกไปสู่ที่ต่าง ๆ ซึ่งเราไม่เคยคิด เคยพิจารณา จิตนี้จะชอกแซกซิกแซกออกจากรู้ออกเห็น เบื้องต้นผิดบ้างถูกบ้าง เหมือนเราดูธนบัตรปลอมธนบัตรจริงนั่นแหละ พอชำนาญแล้วที่นี้ไม่ต้องคำนึงว่าจะอะไรจะปลอมอะไรจะจริง พอผ่านพบเข้ามารู้ทันที ๆ เหมือนนักดนตรีเขา เขารู้ทันทีอันไหนปลอม ๆ นี่ก็เหมือนกัน ที่นี้เวลาปรากฏขึ้นมาแล้วนี้ความเชื่อของเราจะหยังลึกลง ลึกลงเป็นลำดับ

เพราะเวลาอบรมไปนานเข้า ๆ สารคุณที่เกิดขึ้นกับใจของเราจะเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ความสงบก็สงบแนบแน่นละเอียดล่อ ความสุขก็สุขละเอียดล่อ จนกระทั่งเห็นชัดเจนว่า บ่อแห่งความอัศจรรย์โดยแท้คือจิต บ่อแห่งความสุขโดยแท้คือจิต ในขณะเดียวกันก็บ่อแห่งความทุกข์โดยแท้คือใจเรา ถ้ากิเลสแฝงเข้าไปบีบมันก็ก่อความทุกข์ขึ้นในใจดวงนั้น ถ้าธรรมแทรกเข้าไปบีบจะก่อความสุขความเย็นใจขึ้นในใจดวงนั้น เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้กลั่นกรองจิตใจของเรา

มีมากเท่าไรยิ่งปล่อยภายนอกออก สลัดออกเรื่อย ๆ นี่พูดถึงผู้ปฏิบัติธรรมที่รู้เห็นธรรมเป็นลำดับ แล้วจะสลัดปิดทั้งโลกามิสทั้งหลายออกเป็นลำดับ ๆ เมื่อธรรมเหนือกว่าสิ่งใดสิ่งนั้นย่อมถูกปิดออก ๆ ธรรมเหนือขึ้นเป็นลำดับปิดออกเป็นลำดับ ตั้งแต่ส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด ของโลกามิสซึ่งติดอยู่ภายในใจมาดั้งเดิม จะถูกปิดออกโดยลำดับ ๆ ธรรมสูงเท่าไรความแปลกประหลาดอัศจรรย์ของจิตยิ่งสูงขึ้น ๆ เป็นสมบัติที่ทรงคุณค่ามากขึ้นเป็นลำดับ ขณะสิ่งภายนอกที่เรียกว่าสมบัติภายนอกเป็นลำดับ

มันหากสลัดของมันเอง สลัดเองปิดออกเอง ปิดออกจนกระทั่งไม่มีอะไรเหลือเลย ขึ้นชื่อว่าสมมุติปิดออกหมด ที่นี้เหลือแต่ธรรมล้วน ๆ ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน จะว่าใจก็ได้ว่าธรรมก็ถูก แยกกันไม่ออก ธรรมแท้เป็นที่ใจ อยู่ที่ใจ นั้นรวมลงนี้หมดเลย นี่เรียกว่าธรรมมีอำนาจพอตัวแล้ว ทรงคุณสมบัติอัศจรรย์ล้นโลกล้นสงสารเหนือโลกเหนือสงสาร ขึ้นที่ใจของตัวเอง ปล่อย ไม่บอกให้ปล่อยก็ปล่อย ไม่บอกให้สลัด ธรรมเหนือสิ่งเหล่านี้ย่อมสลัดเองปิดเอง ๆ จนกระทั่งไม่มีอะไรมาสัมผัสสัมพันธ์ได้เลย นั่นละท่านผู้บริสุทธิ์ท่านบริสุทธิ์อย่างนั้น เกิดขึ้นจากการอบรมจิตใจ

ที่เป็นบริษัทบริวารเครื่องเกี่ยวโยงเครื่องหนุนกันก็คือว่า ความดีทั้งหลายนั้นแลเป็นเหมือนปุ๋ย หล่อเลี้ยงจิตใจของเราให้เจริญรุ่งเรือง เพื่อความสงบสุขเย็นใจแก่ตน

เป็นลำดับไป เช่น การให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนา เหล่านี้ล้วนตั้งแต่ความดี เป็นปุ๋ยอันเยี่ยมสำหรับใจ ให้ได้เป็นการหล่อเลี้ยงจิตใจให้มีความสงบสุขร่มเย็น เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ เพราะอำนาจแห่งธรรมเหล่านี้หล่อเลี้ยง หล่อเลี้ยงเป็นลำดับลำดับ

แล้วทีนี้เวลาใจมีความเจริญเท่าไร สิ่งใดที่เป็นของปลอมส่วนหยาบก็ค่อยปิดออกไป ตามขั้นแห่งธรรมที่เหนือกว่ากันไปเป็นลำดับ แล้วสลัดออก ๆ จนกระทั่งธรรมมีอำนาจเต็มที่แล้วสลัดหมด โลกามิสทั้งปวงที่เรียกว่าสมมุติทั้งปวง สลัดปิดออกหมด เหลือแต่ความบริสุทธิ์ล้วน ๆ ภายในใจ ทีนี้เรื่องความทุกข์ที่เคยเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้เรามาตั้งแต่ต้น ความทุกข์นั้นจะค่อยจางไป ๆ พอถึงขั้นกิเลสซึ่งเป็นเชื้อแห่งความทุกข์ก่อทุกข์ให้มัน หมดไปจากใจโดยสิ้นเชิงแล้ว ความทุกข์ทางใจก็หมดโดยสิ้นเชิง จะเหลืออยู่ก็เพียงความทุกข์ในธาตุในชั้นนี้

ความอยากหลับอยากนอน ความอยากอยู่อยากกินเป็นธรรมดา การเจ็บไข้ได้ป่วยมีอยู่เพียงประจำชั้นนี้ แต่ก่อนไม่เพียงประจำชั้นนี้ นะ พอไม่สบายขึ้นในอวัยวะส่วนใดนี้จะกระเทือนถึงใจทันที เป็นเรื่องใหญ่ขึ้นมาที่ใจ ถือว่าเราเป็นทุกข์อย่างนั้น เราเป็นทุกข์อย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่มันก็มีความทุกข์ เพียงเราเป็นหวัดจามพิกนี้กระเทือนหมดทั้งตัวแล้ว คือกระเทือนทางใจเรา โอ๊ย วันนี้ไม่สบาย จามแล้ว ต้องไปหาหมอ นี่กระเทือนหมดแล้วนะ ถ้ามีธรรมในใจควรไปก็ไป ไปหาหมอ แต่ไม่ลืมตัวคือใจของเรากับสิ่งเกี่ยวข้อง คือความจามนั้นมันก็เป็นธรรมดาของมันไม่ใช่คนตาย แม้แต่หมามันก็จามได้ทำไมเราจะไม่จาม มันก็ไม่ตื่นเต้นเพราะใจมีหลัก

สำหรับผู้บริสุทธิ์แล้วสิ่งเหล่านี้ไม่มีความหมาย เจ็บไข้ได้ป่วย เจ็บหัวตัวร้อนอะไรเหล่านี้ เป็นเรื่องทุกข์ประจำชั้นนี้ มันก็เป็นอยู่ตามหลักธรรมชาติของมัน จะทำอย่างไรให้มันซึมซาบกับจิตที่พอตัวแล้วนั้นเป็นไปไม่ได้ เหมือนน้ำตกลงบนใบบัว ใบบัวก็ไม่ตั้งใจจะซึมซาบกับน้ำ น้ำเวลากลางบนใบบัวก็ไม่ตั้งใจจะซึมซาบบนใบบัว แต่ต่างอันต่างทรงอยู่ตามความจริงของตน น้ำตกแล้วก็ลื่นไป ๆ ดอกบัวก็อยู่อย่างนั้น

นี่จิตที่บริสุทธิ์แล้วก็เหมือนกัน โลกามิสซึ่งเทียบกับน้ำตกลงบนใบบัว ความคิดความปรุงของธรรมนี้เรียกว่าสมมุติอันหนึ่ง ๆ ในเวลาที่ครองชั้นนี้อยู่ เหล่านี้ปรุงขึ้นพับก็ดับพร้อม ๆ นี่ที่เรียกว่าน้ำตกลงบนใบบัว มันหากตกลงเองลื่นไปเอง นี่สังขารความคิดความปรุง สัญญา ความจำได้หมายรู้ ก็เกิดขึ้นในจิตของพระอรหันต์นั้นแล แต่ไม่ซึมซาบเหมือนแต่ก่อน มันเกิดพร้อมดับพร้อม ๆ ทุกข์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นภายในร่างกายก็เป็นส่วนร่างกาย ไม่ได้ไปเกี่ยวโยงกับใจ จะทำอย่างไรให้ซึมซาบให้เกี่ยวโยงกันก็เป็นไปไม่ได้ อันนี้ท่านยอมรับ

พระอรหันต์ผู้สิ้นกิเลสแล้วท่านยอมรับว่ามีทุกข์ทางส่วนร่างกาย ซึ่งเวลากำลังครองธาตุครองขันธอยู่เท่านั้น แต่ไม่ซึมซาบใจของท่าน หากเป็นหลักธรรมชาติเอง คือเมื่อธรรมชาตินี้หมดสภาพของมันก็เรียกว่าตาย ท่านจะปล่อยความรับผิดชอบเสีย ท่านไม่มีอุปาทาน มีแต่สัญญาตญาณรับผิดชอบตัวเอง เช่น ในเวลาที่มีเหตุอะไรเกิดขึ้นในพระอรหันต์ท่าน กิริยาที่เหมือนกันกับสามัญชนเราก็คือความรับผิดชอบในขันธของตน ๆ โดยสัญญาตญาณนะ

เช่น เราเดินไปอย่างนี้ สิ้นมันจะหกล้ม ไม่ว่าจะปูลูชนไม่ว่าพระอรหันต์จะช่วยตัวเองเต็มความสามารถ ควรล้มถึงจะยอมล้ม ไม่ควรล้มจะช่วยตัวเองตลอด นี่เหมือนกัน ไม่ใช่ที่ท่านเป็นพระอรหันต์แล้วท่านจะปล่อยตมไปเลย มันสิ้นก็พามันสิ้น มันล้มก็พามันล้ม ไม่เป็น อันนี้เป็นเหมือนกันกับคนสามัญชนทั่ว ๆ ไป เพราะเป็นสัญญาตญาณรับผิดชอบตัวเอง แต่ไม่ยึดด้วยอุปาทานเท่านั้นเอง สิ้นไม่ควรล้มท่านจะพลิกกลับ ท่านจะช่วยตัวเองเต็มความสามารถ หรือเหยียบย่างไปก้าวเดินไปข้างหน้า ไปเห็นรากไม้นี้สูงกว่า กำลังจะเหยียบย่างลงไปหารากไม้ที่เข้าใจว่าสูงนั้น ท่านจะโดดผิงเลย โดดข้าม เข้าใจว่าสูงท่านจะไม่เหยียบ หากเป็นสัญญาตญาณหลบภัยเพื่อตัวเอง

ถ้าเป็นจริง ๆ ท่านก็โดดเหมือนกัน ถ้าไม่สูงหากเข้าใจว่าสูงท่านก็จะโดดข้าม เหมือนว่ากลัวอันตรายเช่นเดียวกับประชาชนทั่ว ๆ ไป แต่จะให้เป็นการกลัวอย่างคนทั้งหลายท่านไม่มี มีแต่สังขารที่เป็นสมมุติอันหนึ่งแยบขึ้นมาว่าสูง ธรรมชาติอันหนึ่งจะรับกันว่าหลีกเลี่ยง เช่นโดดข้าม เรียกว่าหลีกเลี่ยง เพียงแยบภายในใจ ไม่ได้วูบวาบร้อนภายในของเราทั้งตัวเหมือนสามัญชนเรา แต่กิริยาที่แสดงออกนั้นเหมือนกัน สิ้นไม่ควรล้มท่านไม่ยอมล้ม ช่วยตัวเอง อะไรที่เป็นภัยท่านจะหลบจะหลีกเลี่ยงของท่านโดยสัญญาตญาณ อันนี้เหมือนกันกับประชาชนคนธรรมดาเรา

การหัวเราะกิริยาท่าทางของขันธ โลกมีอย่างไรท่านก็มีเหมือนกันกับโลก ไม่มีอะไรลดหย่อนต่างกันเลย เป็นแต่เพียงว่ากิริยาของขันธที่ใช้ออกตามสมมุติเท่านั้น ท่านไม่มีอะไรภายในใจ เพราะเป็นใจที่พอทุกอย่างแล้วสมบูรณ์แบบแล้ว ต่างกันภายนอกนั้นกิริยาเหมือนกัน ความหิวความกระหายความอยากหลับอยากนอนเหมือนกันกับคนทั่ว ๆ ไป เพราะนี่เป็นขันธ นี่เป็นสมมุติ ต้องปฏิบัติหรือต้องเป็นไปตามสมมุติเหมือนกันหมด เป็นแต่ว่าใจนั้นไม่เข้ายึดเข้าครองเหมือนแต่ก่อน จึงไม่มีทุกข์

นี่ละใจที่ได้รับการอบรมเป็นลำดับลำดับแล้ว ย่อมแสดงความแปลกประหลาดอัศจรรย์ซึ่งเราไม่เคยเห็นเคยพบเคยรู้เลยก็เป็นขึ้นจากใจของเรา ด้วยอำนาจแห่งธรรมของเราที่อบรมโดยลำดับ ๆ จนกระทั่งถึงขั้นสมบูรณ์แล้ว แสดงความอัศจรรย์ให้เรา

เห็นอย่างประจักษ์ใจ นี่ละธรรมพระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนี้ เป็นของมีจริงทุกแห่งทุกมุมไม่เคยโกหก

อ้าว เรายกตัวอย่างใกล้ ๆ นี้แหละ อยู่กับตัวของเรานี้เราจะปฏิเสธได้ไหม พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ใจมีความโลภ ความโลภมีอยู่ที่ใจ เกิดที่ใจ ความโกรธ ความรัก ความชัง เกิดที่ใจ ราคะตัณหาเกิดที่ใจมีที่ใจ อย่างนี้ใครปฏิเสธได้ไหมว่าที่พระพุทธเจ้าพูดนี้ไม่จริง นี่ละคือของจริงท่านสอนตามความจริง แล้วสอนวิธีละท่านก็สอนโดยถูกต้องตามสิ่งที่มีอยู่ตามหลักความจริงของเขา โอวาทจึงถูกต้องแม่นยำในการขัดเกลาเวลาเราได้ยินได้ฟังมาแล้วก็ปฏิบัติตามนั้น ผลที่จะปรากฏขึ้นมา ก็เลสเหล่านี้ก็จะค่อยเบาบางไป ๆ ความสุขก็จะค่อยปรากฏขึ้นในใจของเรา ความทุกข์จะอ่อนตัวลงไป ๆ นี่คือผลแห่งการอบรมจิตใจ เป็นเรือนใจของเรา

อย่าพากันปล่อยตัวเกินเหตุเกินผล ดัดดั้นในสิ่งภายนอกซึ่งเป็นของเหลวไหลมากกว่าที่จะได้เป็นประโยชน์ อย่าดีดอย่าดันจนเกินไป ให้มีสติธรรม ปัญญาธรรม คอยสอดส่องอยู่เสมอ เรียกว่าคนไม่ผิดพลาด พออยู่พอกินพอเป็นพอไป ทั้งโลกนี้และโลกหน้าจะสมบุญสมผลไปตาม ๆ กัน ภายในใจก็คือธรรมเป็นเครื่องพาอยู่พาไป พาไปสู่ความสุขความเจริญ ถ้ากิเลสพาไป เช่นความโลภพาไป ความโกรธพาไป ราคะตัณหาพาไปนี้ มันจะไปด้วยวิธีน้ำล้นฝั่งแล้วจมลงในทะเลหลวง คือนรกอเวจีได้ไม่สงสัย นี่กิเลสพาไปเป็นอย่างนั้น ขอให้ธรรมพาไปจะเป็นการระงับยับยั้งสิ่งเหล่านี้ให้เบาบาง ๆ ทางราบรื่นดีงามของใจด้วยการปฏิบัติธรรมก็จะเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา ให้พากันจำเอานะ

เรือนใจเป็นสำคัญมาก เราห่วงใยพี่น้องชาวไทยเรามาก เพราะฉะนั้นไปที่ไหนจึงเทศน์ตั้งแต่หลักใจ ๆ เพราะเหลวไหลจริง ๆ ไม่ได้มาตำหนิเพื่อทำลาย ตำหนิเพื่อให้รู้สึกตัว เพื่อให้แก้ไขตัดแปลง บำรุงส่งเสริมจุดที่บกพร่องของตนต่างหาก นี่เราเป็นห่วงจริง ๆ มองไปที่ไหนมันเป็นพื้นเป็นไฟทั่วโลกดินแดน ทั้ง ๆ ที่ว่าอันนั้นเจริญอันนี้เจริญ มันเจริญตั้งแต่สิ่งหลอกลวงเพื่อเป็นพื้นเป็นไฟ ไม่ได้เจริญเพื่อความอบอุ่นแก่จิตใจของเราเหมือนธรรมเจริญในใจเลย นี่ผิดตรงนี้นะ

ธรรมไม่มีในใจ มีแต่สิ่งภายนอก ดัดดั้นกันเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้า ครั้นแล้วมันก็จะจมไปด้วยกัน เพราะดัดดั้นผิดทาง จึงต้องให้ถูกทาง ภายนอก อ้าว ดัดดั้นเพื่อธาตุขันธ์ความเป็นอยู่ของเรา แต่อย่าลืมหันตัวจนเกินไป ภายในก็ให้ชวนชวาย นี้ถูกต้อง สมกับเราเป็นลูกชาวพุทธ จึงต้องเตือนในบพนี้เสมอ ๆ

วันนี้พูดเพียงเท่านี้แหละ พอสมควร เอาละ แล้วต่อไปนี้จะให้พร